

RAN-2309000301030001

F.Y.B.R.S. (Sem. - I) Examination November - 2025
Indian Rural Economics (Minor : ME-101)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો.
- (3) દરેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ દર્શાવેલ છે.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (MCQ) (કોઈપણ આઠ)

(08)

1. નીચેનામાંથી ગરીબીનિવારણ માટેનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય કયો હોઈ શકે?

(A) રોજગારીમાં વધારો	(B) વસ્તી નિયંત્રણ
(C) કુળાવાનું નિયંત્રણ	(D) ઉપરના તમામ
2. જથ્થો કુલ પૂરવઠા કરતાં કેવો હોય છે?

(A) વધુ હોઈ શકે	(B) ઓછો હોઈ શકે
(C) વધુ ન હોય	(D) નહિવત્ હોય
3. ખરીદનાર અને વેચનાર એકબીજાના પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ સંપર્કમાં આવે તે વ્યવસ્થા એટલે શું?

(A) બજાર	(B) કારખાનું
(C) શહેર	(D) કંપની
4. ભારતમાં ગરીબી રેખા નક્કી કરવામાં કયા માપદંડનો ઉપયોગ થાય છે ?

(A) નીચું જીવન ધોરણ	(B) લઘુત્તમ ખર્ચ સપાટી
(C) લઘુત્તમ આવક સપાટી	(D) ઉપરના તમામ
5. વસ્તુના કુલ વેચાણક્ષમ એકમોનું પ્રમાણ એટલે શું?

(A) પૂરવઠો	(B) જથ્થો
(C) તૃષ્ટિ	(D) ઉપરના તમામ
6. આઝાદી પછીના જમીન સુધારણા કાર્યક્રમો કયા કયા હતા ?

(A) જમીનટોચ મર્યાદા કાયદો	(B) ખેડે તેની જમીનનો કાયદો
(C) જમીનદારી પ્રથા નાબુદી	(D) ઉપરના તમામ
7. દેવું કયા હેતુ માટે કરવામાં આવે તો ફાયદાકારક નીવડે ?

(A) બિનઉત્પાદક ખર્ચ	(B) રોજિંદા ખર્ચ
(C) ઉત્પાદક ખર્ચ	(D) કૌટુંબિક ખર્ચ
8. પ્રાથમિક ક્ષેત્રમાં કંઈ બાબતનો સમાવેશ થતો નથી ?

(A) વાહન વ્યવહાર	(B) મત્સ્ય ઉદ્યોગ
(C) પશુપાલન	(D) ખેતી

9. ભારતમાં સૌથી વધુ રોજગારી પૂરી પાડતું ક્ષેત્ર કયું છે ?
(A) સેવાક્ષેત્ર (B) ઉદ્યોગક્ષેત્ર
(C) કૃષિક્ષેત્ર (D) એક પણ નહીં
10. ગુજરાતમાં શ્રમિકો માટેના લઘુત્તમ વેતન દર કઈ કચેરી બહાર પાડે છે ?
(A) શ્રમ આયુક્ત કચેરી (B) રોજગાર કચેરી
(C) માહિતી કચેરી (D) એક પણ નહીં

પ્ર.2. ટૂંકમાં જવાબો લખો. (બે માંથી બે) (06)

1. આર્થિક પ્રવૃત્તિના ક્ષેત્રો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
2. ઉત્પાદનના બે સાધનો વિશે ટૂંકમાં લખો.

પ્ર.3. નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો લખો. (12)

1. આવકની અસમાનતા માટે જવાબદાર કારણોની વિગતે સમજૂતી આપો.

અથવા

1. બ્રિટિશ શાસન સમયે જમીન મહેસૂલ ઉઘરાવવા અપનાવેલી વિવિધ જમીન મહેસૂલ પદ્ધતિઓ વર્ણવો.

પ્ર.4. નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો લખો. (12)

1. બજાર એટલે શું ? બજાર ના પ્રકારો ની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

1. જમીન સુધારણા કાર્યકર્મોનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્ર.5. ટૂંક નોંધ લખો. (ત્રણ માંથી કોઈ પણ બે) (12)

1. માંગ અને પૂરવઠો.
2. સ્ત્રીશ્રમિકોના પ્રશ્નો.
3. બેકારી.